

УДК 339.1:658.788

Т.М. АРТЮХ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

А.С. ТЕРНОВА

*Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету*

І.В. ГРИГОРЕНКО

Національний авіаційний університет

СТАН СВІТОВОГО РИНКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ ТА ОСНОВНІ ТРЕНДИ ЙОГО РОЗВИТКУ

T. ARTYUKH

Kyiv National Taras Shevchenko University

A. TERNOVA

*Vinnitsia Institute of Trade and Economics of
State University of Trade and Economics*

I. HRYHORENKO

National Aviation University

THE STATE OF THE WORLD MARKET OF LOGISTICS SERVICES AND THE MAIN TRENDS IN ITS DEVELOPMENT

doi.org/10.36910/6775-2310-5283-2023-17-10

Мета. Дослідити сучасний стан та тенденції розвитку світового ринку логістичних послуг, проаналізувати показники витрат на логістичні послуги та доходи 3PL-операторів у розрізі регіонів та окремих країн світу, вивчити стан ринку логістичних послуг регіонів і країн, які демонструють найвищі показники видатків на логістику. Визначити ризики, довгострокові тренди та короткострокові перспективи розвитку світового ринку логістичних послуг.

Методика. Для дослідження світового ринку логістичних послуг використовували методи: табличний, групування, порівняльного аналізу.

Результати. В роботі досліджено стан світового ринку логістичних послуг. Висвітлено чинники, що суттєво впливають на якість функціонування світового логістичного ринку, серед яких інтенсивне перенесення виробництва із Західної Європи і США в країни Південно-Східної Азії та пандемія коронавірусної інфекції COVID-19.

Відзначено, що західні джерела, аналізуючи тенденції і показники розвитку світового ринку логістичних послуг, основну увагу акцентують на показниках діяльності 3PL-операторів (3PL-провайдерів), які надають комплекс логістичних послуг, що включає доставку, зберігання, управління запасами, комплектацію замовлень і доставку кінцевим споживачам. Проаналізовано географічну структуру світового ринку логістичних послуг в розрізі діяльності 3PL-компаній за країнами світу на основі ВВП країни, витрат на логістику у сумі та відсотково, обсягу прибутку 3PL-операторів. На основі аналізу динаміки показників прибутку 3PL-операторів в розрізі регіонів світу встановлено, що вони

зростали у промислово-розвинутих регіонах світу (за винятком Європи), і знижувалися у регіонах, де знаходяться країни, що розвиваються, і найменш розвинуті країни. Аналіз Топ-10 найбільш потужних компаній-3PL-операторів за обсягом прибутку показав, що 5 з 10 знаходяться у США, а 4 – у Європі. Встановлено, що найбільш потужні 3PL-провайдери функціонують і отримують найбільші прибутки у регіонах і країнах світу з великою чисельністю населення і розвинутою промислово-виробничою базою (США, Китай, Німеччина, Японія тощо). Розглянуто окремі показники структури видатків компаній на логістичні операції і виявлено тенденцію до переведення компаніями логістичних операцій на аутсорсинг і делегування 3PL-провайдерам. Визначено ряд довгострокових трендів розвитку світового логістичного ринку таких, як цифровізація, розвиток аутсорсингових форм логістичного бізнесу, зростання попиту на комплексні логістичні рішення, ускладнення міжнародних ланцюжків постачання, підвищення вартості транспортно-логістичних послуг та ін. Названо ризики розвитку світового ринку логістичних послуг у короткостроковій перспективі.

Наукова новизна. Встановлено особливості сучасного світового ринку логістичних послуг.

Практична значимість. Визначені довгострокові тренди розвитку світового логістичного ринку допоможуть уникнути ризиків у короткостроковій перспективі.

Ключові слова: світовий ринок логістичних послуг, 3PL-оператори, витрати на логістику, логістичні послуги, перспективи глобального логістичного ринку.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Світовий ринок логістичних послуг – один з найважливіших секторів світової економіки, що динамічно розвивається і забезпечує безперервність міжнародної торгівлі товарами та послугами. Стан світового ринку логістичних послуг тісно пов'язаний із динамікою вантажних перевезень, розвитком виробництва промислової продукції та торговельним оборотом між країнами світу. Сучасні загрози та ризики функціонування світового ринку логістичних послуг в різних сегментах і регіонах світу актуалізують дослідження проблемних питань та перспектив його розвитку в умовах глобальної економічної турбулентності, обумовленої спалахом пандемії коронавірусної інфекції COVID-19, та високої залежності від фінансово-економічного і соціального становища країн-учасників сформованих глобальних ланцюгів поставок.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Сучасні тенденції і показники розвитку світового ринку логістичних послуг висвітлено у публікаціях таких вітчизняних авторів, як Глушенко Т.М. [1]; Гринюк Н.А. Спірідонов Д.С. [2]; Малащук Д.В., Гринчак Н.А. [3], Компанієць В.В., Полякова О.М., Шраменко О.В. [4], Шандрівська О.Є., Якимишин Л.Я. [5], а також у аналітичних звітах зарубіжних консалтингових компаній, таких як Armsrtong&Associates [6], Infosys Consulting [8] тощо.

Незважаючи на широке висвітлення цих питань, дослідження тенденцій та особливостей розвитку світового ринку логістичних послуг залишається актуальним через високий ступінь його динамізму.

Основною метою статті є дослідження трендів розвитку світового ринку логістичних послуг в сучасних умовах.

Об'єкт дослідження – світовий ринок логістичних послуг.

Методи дослідження. При дослідженні світового ринку логістичних послуг використовували наступні методи: табличний, групування, порівняльного аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. На думку Т.М. Глушенко, зростання ролі логістики в економіці країн, окремих галузей та підприємств зумовлене розширенням міжнародної мережі мультимодальних перевезень, що супроводжується зміною пріоритетів обслуговування у напрямку зниження ризику збоїв у безперервності транспортування вантажів та пасажирів [1, с. 169].

Як цілком слушно зазначають Н.А. Гринюк і Д.С. Спірідонов, формування глобальних ланцюгів створення вартості істотно збільшило попит на логістичні послуги у світі, що обумовило формування міжнародних логістичних компаній, структурні елементи яких розміщені в усьому світі [2, с. 131].

Досліджуючи тенденції розвитку світового ринку логістичних послуг останніх років, вітчизняні автори Д.В. Малащук і Н.А. Гринчак серед найважливіших виділяють зростання попиту на комплексні логістичні рішення, що безпосередньо пов'язано з прискоренням процесу передачі на аутсорсинг складських і управлінських послуг. При цьому автори відзначають скорочення частки транспортно-експедиторських послуг в сукупному обсязі ринку логістичних послуг [3].

Разом з тим, В.В. Компанієць, О.М. Полякова, О.В. Шраменко одним з ключових трендів, що впливають на розвиток світового логістичного ринку, вважають цифровізацію операційних і договірних процесів. На думку авторів, бурхливе застосування інформаційних технологій в логістиці сприятиме спрощенню внутрішніх процесів з більш широким застосуванням цифрових рішень, розширенню взаємодії з клієнтами по цифрових каналах, розширенню можливостей для онлайн-маркетингу, зниженню бізнес-ризиків за рахунок онлайн-платежів, задоволенню потреб клієнтів за допомогою абсолютно нових послуг. Науковці при цьому наголошують, що цифрові рішення у логістиці вже вийшли за рамки інформаційно-комунікаційних технологій: вони допомагають

створити нові бізнес-моделі, типи операцій, послуги, які можуть стати новими джерелами доходу [4, с. 24-25].

На нашу думку, доцільно погодитися з позицією О.Є. Шандрівської та Л.Я. Якимишиним, які підкреслюють, що в умовах зростаючого впливу глобальної нестабільності світовий ринок логістичних послуг виявляє високу чутливість до її проявів і характеризується високою залежністю від динаміки розвитку суміжних, взаємопов'язаних та взаємодоповнюючих галузей економіки у різних країнах світу [5, с. 213].

Останні п'ятнадцять років були насичені подіями, які спричинили за собою значні зміни на ринку логістичних послуг. Такі зміни пов'язані не тільки зі скороченням торгових бар'єрів і лібералізацією торгівлі, а й з інтенсивним перенесенням виробництва (в тому числі великотоннажного) із Західної Європи і США в країни Південно-Східної Азії (головним чином Китай, Індія, В'єтнам, Індонезія), а як наслідок, з формуванням зворотного потоку готової продукції в умовах зростаючого споживання в розвинених країнах. Саме цей процес більш за все вплинув на обсяги світового ринку логістичних послуг та формування географічної структури на сучасному етапі його розвитку.

Пандемія коронавірусної інфекції COVID-19, яка спалахнула у всьому світі в 2020 році, спричинила кризу у світовій економіці та торгівлі, спровокувала закономірне зниження темпів зростання світового ринку логістичних послуг, серйозно вплинула на глобальне становище логістичних компаній, і поставила під загрозу існування багатьох гравців логістичного ринку.

Ринок логістичних послуг справедливо можна віднести до найбільш постраждалих від пандемії галузей економіки, що пояснюється комплексом обмежувальних санітарно-епідеміологічних заходів, які держави вживали у всьому світі з метою зменшення масштабів поширення коронавірусної інфекції COVID-19. У 2021 році багато обмежень було знято, кордони між країнами поступово почали відкриватися, а обсяги вантажопотоків – плавно збільшуватися, проте, на нашу думку, говорити про відновлення та позитивну динаміку розвитку глобального логістичного ринку ще зарано.

Світовий ринок логістичних послуг формують три основні складові: вантажоперевезення та експедирування (58 %), складські послуги (25 %) і управлінська логістика (17 %) [9, с. 102]. Тобто можна стверджувати, що на даному ринку домінують компанії, що надають комплекс логістичних послуг.

Характеризуючи особливості розвитку світового ринку логістичних послуг, слід зазначити, що у вільному доступі відсутня комплексна статистична інформація, яка б дозволила здійснити аналіз його динаміки та структури у глобальному масштабі (в даний час є лише фрагментарні дані до 2020 року

включно). Що стосується географічної структури світового логістичного ринку, то, за даними статистичного Інтернет-джерела «Statista», у 2020 році основна його частка припадала на країни Азійсько-Тихоокеанського регіону (рис. 1).

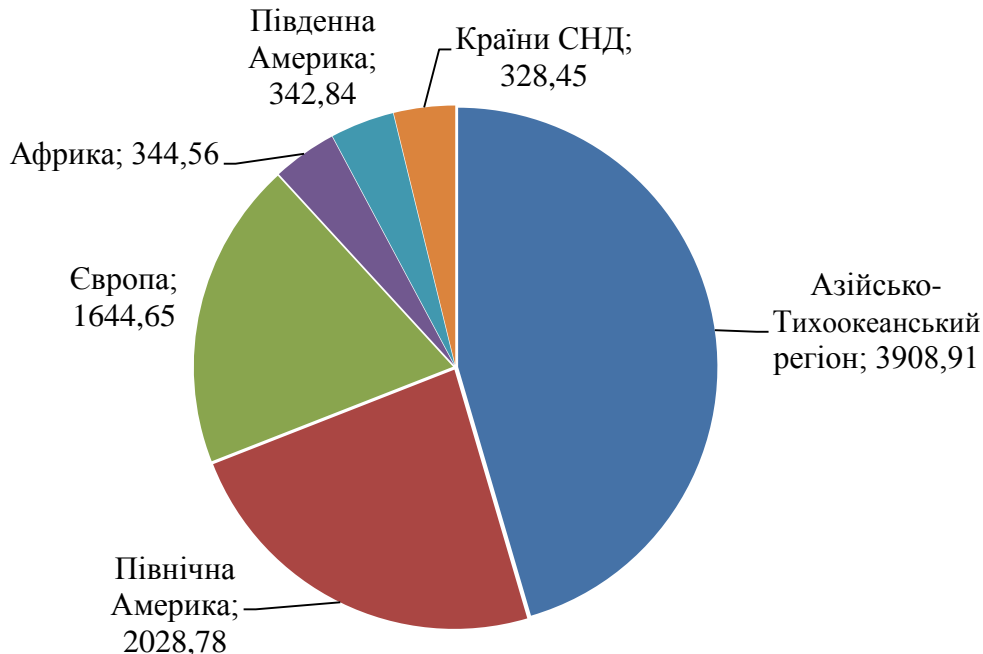

Рис. 1. Обсяг логістичного ринку регіонів світу у 2020 році, млрд. дол. США
Джерело: Складено авторами за даними [10]

Відповідно до даних, наведених на рис. 1, лідером в розрізі регіонів світу за обсягом логістичного ринку є Азійсько-Тихоокеанський регіон, місткість якого у 2020 році склала 3,9 трлн. дол. США. Другим найбільш вагомим сегментом світового логістичного ринку є регіон Північної Америки, обсяг якого у 2020 році складав понад 2 трлн. дол. США. На третьому місці за цим показником – країни Європи, де обсяг логістичного ринку перевищив 1,6 трлн. дол. США у 2020 році.

Необхідно підкреслити, що західні джерела, аналізуючи тенденції і показники розвитку світового ринку логістичних послуг, основну увагу акцентують на показниках діяльності 3PL-операторів (3PL-провайдерів), оскільки вони є спеціалізованими компаніями, які надають комплекс логістичних послуг, що включає доставку, зберігання, управління запасами, комплектацію замовлень і доставку кінцевим споживачам.

Термін «3PL-технологія» (Third Party Logistics), або логістика третьої сторони, почав активно використовуватися поряд з поняттям «контрактна логістика». Технологія 3PL включає організацію і управління перевезеннями, облік і управління запасами, підготовку імпоротно-експортної і фрахтової документації, складське зберігання, обробку вантажу, доставку кінцевому споживачеві. Клієнт отримує повний комплекс всіх необхідних послуг,

стовідсотково відповідає його логістичним потребам. Користування такими послугами дозволяє клієнту забезпечити економію часу і перемкнути ресурси, що звільняються, на головні бізнес-проекти; швидко і адекватно реагувати на зміни споживчих переваг; використовувати досвід і ресурси прямих учасників ланцюжка поставок, застосовувати їх специфічні технології і ряд інших переваг. Ключовими учасниками ринку логістичного 3PL-аутсорсингу вважаються міжнародні компанії, які виростили з служб експрес-доставки і прийшли до країн з перехідною економікою для обслуговування великих виробничих і торгових структур.

Якщо аналізувати географічну структуру світового ринку логістичних послуг в розрізі діяльності 3PL-компаній за країнами світу, то слід зазначити, що, за даними профільної дослідницько-консалтингової компанії Armsrtong&Associates, у 2020 році глобальний ринок логістичних послуг оцінювався у 9 трлн. дол. США і склав понад 10% світового ВВП, а країнами-лідерами за обсягом цього ринку були Китай, США, Японія та Індія (табл. 1).

Таблиця 1. Топ-10 країн світу за обсягами ринку логістичних послуг у 2020 році, млрд. дол. США

Країна	ВВП країни, млрд. дол. США	Витрати на логістику, у % до ВВП	Витрати на логістику, млрд. дол. США	Обсяг прибутку 3PL-операторів, млрд. дол. США
Китай	14722,8	14,5	2134,8	227,4
США	20932,8	8,0	1674,6	231,5
Японія	5048,7	8,5	429,1	46,8
Індія	2708,8	13,0	351,8	26,0
Німеччина	3803,0	8,1	308,5	32,4
Росія	1473,6	16,1	237,2	19,2
Індонезія	1059,6	22,0	233,1	18,0
Великобританія	2711,0	8,5	230,2	22,6
Франція	2598,9	8,8	228,2	23,8
Італія	1884,9	9,0	169,4	17,4

Джерело: Складено авторами за даними [6]

Як свідчать дані табл. 1, обсяг ринку логістичних послуг Китаю у 2020 році оцінювався у понад 2,1 трлн. дол. США, що складало 14,5 % ВВП цієї країни. Другою країною після Китаю за обсягом ринку логістичних послуг були США, де місткість ринку була оцінена у 1,6 трлн. дол. США, що складало 8 % ВВП цієї країни. При цьому за підсумками 2020 року обсяг прибутку американських 3PL-операторів був вищим, ніж у китайських (231,5 млрд. дол. США проти 227,4 млрд. дол. США). Інші ж країни світу, наведені у табл.1, мають значно нижчі обсяги ринку логістичних послуг, які оцінюються у менше

ніж пів-трильйона дол. США, а прибуток 3PL-провайдерів цих країн є менше 50 млрд. дол. США.

Якщо ж говорити про динаміку показників прибутків 3PL-операторів в розрізі регіонів світу, то слід зазначити, що у вільному доступі відсутня інформація за 2018-2019 роки, проте є дані за 2014-2017 та за 2020 рік (табл. 2).

Таблиця 2. Динаміка показників прибутку 3PL-операторів в розрізі регіонів світу за 2014-2020 роки, млрд. дол. США

Регіон	Роки						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Африка	29,6	27,1	25,5	26,1	н/д	н/д	27,9
Азіатсько-Тихоокеанський регіон	289,3	292,7	306,1	329,3	н/д	н/д	389,9
СНД	33,7	23,5	21,7	25,5	н/д	н/д	26,7
Європа	196,4	172,6	173,4	184,1	н/д	н/д	173,8
Близький Схід	45,3	40,3	40,5	42,2	н/д	н/д	44,6
Північна Америка	195,9	195,7	200,3	220,0	н/д	н/д	267,4
Південна Америка	45,0	37,9	36,7	41,8	н/д	н/д	31,4

Джерело: Складено авторами за даними [6-8; 11, с. 60]

Відповідно до даних, наведених у табл. 2, впродовж 2014-2020 років прибутки 3PL-операторів зростали у промислово-розвинутих регіонах світу (за винятком Європи, де вони скоротилися зі 196,4 до 173,8 млрд. дол. США), і знижувалися у регіонах, де знаходяться країни, що розвиваються, і найменш розвинуті країни. Так, протягом 2014-2020 років обсяги прибутків 3PL-провайдерів Азійсько-Тихоокеанського регіону зросли з 289,3 до 389,9 млрд. дол. США, а Північної Америки – зі 195,9 до 267,4 млрд. дол. США. При цьому обсяги прибутків 3PL-провайдерів Африканського континенту знизилися з 29,6 до 27,9 млрд. дол. США, країн СНД – з 33,7 до 26,7 млрд. дол. США, Близького Сходу – з 45,3 до 44,6 млрд. дол. США, Південної Америки – з 45,0 до 31,4 млрд. дол. США.

Що стосується провідних світових компаній-3PL-операторів, то необхідно зауважити, що 5 з 10 найбільш потужних з них знаходяться у США, а 4 з 10 – у Європі (табл. 3). Як свідчать дані табл. 3, найбільшим 3PL-провайдером у світі є компанія Amazon, яка впродовж 2019-2020 років збільшила обсяг прибутку майже на половину (з 53,7 до 80,4 млрд. дол. США). Цікавим, на нашу думку, є той факт, що далеко не всім компаніям, зазначеним у табл. 3, вдалося протягом 2019-2020 років суттєво збільшити обсяги прибутку. Так, наприклад, компанії DHL і Kuehne + Nagel, які посідають відповідно друге і третє місце після Amazon за обсягами прибутку, були менш результативними, і якщо DHL змогла

збільшити прибуток на 1,1 %, то Kuehne + Nagel навіть зазнала незначного скорочення значення цього показника (на 0,3 %).

Таблиця 3. Топ-10 найбільш потужних компаній-3PL-операторів за обсягом прибутку за 2019-2020 роки, млрд. дол. США

Компанія	Країна базування	Прибуток за 2019 рік, млрд. дол. США	Прибуток за 2020 рік, млрд. дол. США	2020/2019, %
Amazon	США	53,761	80,437	49,6
DHL	Німеччина	32,099	32,448	1,1
Kuehne + Nagel	Швейцарія	25,458	25,369	-0,3
DB Schenker	Німеччина	18,343	19,449	6,0
Nippon Express	Японія	18,306	18,543	1,3
DSV Panalpina	Данія	14,197	17,732	24,9
CH Robinson	США	14,322	15,148	5,8
XPO Logistics	США	11,294	11,312	0,2
UPS	США	9,302	11,048	18,8
Expeditors International	США	8,175	10,116	23,7

Джерело: Складено авторами за даними [12]

В цілому ж, підсумовуючи оцінку показників розвитку світового ринку логістичних послуг, можемо зробити висновок, що найбільш потужні 3PL-провайдери функціонують і отримують найбільші прибутки у регіонах і країнах світу з великою чисельністю населення і розвиненою промислово-виробничою базою (США, Китай, Німеччина, Японія тощо).

Досліджуючи сучасні тренди розвитку світового ринку логістичних послуг останніх років, експерти аналітично-консалтингових компаній Penske, Korn Ferry та Infosys Consulting виявили тенденцію до переведення компаніями логістичних операцій на аутсорсинг і делегування 3PL-провайдерам (табл. 4).

Таблиця 4. Окремі показники структури витратів компаній на логістичні операції за 2017-2020 роки, %

Показник	2017	2018	2019	2020	2021
Загальні логістичні витрати (у відсотках від доходів з продажу)	10	11	11	11	9
Відсоток загальних логістичних витрат, переведених на аутсорсинг	50	50	51	52	53
Відсоток транспортних витрат, якими управляють 3PL-провайдери	53	55	49	55	64
Відсоток витрат на складські операції, якими управляють 3PL-провайдери	40	39	35	43	48

Джерело: Складено авторами за даними [7, 8, 13]

Відповідно до даних, наведених у табл. 4, впродовж 2017-2021 років на фоні скорочення загальних логістичних витрат бізнесу з 10 до 9 відсотків, відбулося зростання частки аутсорсингу в структурі цих витрат з 50 до 53 відсотків. При цьому частка транспортних витрат, які здійснювали 3PL-оператори, протягом 2017-2021 років збільшилася з 53 до 64 відсотків, а складських витрат – з 40 до 48. Таким чином, можемо зробити висновок, що сучасний бізнес поступово відмовляється від моделі 1PL і прагне делегувати логістичні операції аутсорсинговим компаніям і 3PL-провайдерам.

На думку фахівців, до 2024 року обсяг світового ринку логістичних послуг складе 236 млрд. дол. США і буде щорічно зростати з CAGR (Compound Annual Growth Rate – термін, який означає середньорічний темп зростання з урахуванням складного відсотка) 7,5 % в грошовому вираженні і 6 % в кількісному. Той факт, що зростання буде більш активним в грошовому вираженні, свідчить про те, що вартість логістичних послуг буде збільшуватися [14].

Основний драйвер якісного розвитку світового логістичного ринку – інвестиції в технологічні інновації. Йдеться про автоматизоване вантажно-розвантажувальне обладнання, причепи, GPS, програмне забезпечення для управління складом тощо, а також про інші технології, які допомагають компаніям більш ефективно управляти бізнесом логістичних послуг.

За прогнозами експертів рейтингового агентства VIK Ratings, цифровізація найбільш потужно вплине на ведення логістичного бізнесу в найближчі роки. Так, сьогодні активно реалізуються заходи в рамках ініціативи «Один пояс – один шлях»: розробляються нові транспортні коридори між ЄС та Китаєм, вздовж яких модернізуються залізниці, автотраси, телекомунікації та хаби, тим самим підвищується інтерес до нових напрямів бізнесу, які раніше не використовувалися через високі логістичні витрати. Автоматизація та впровадження таких новітніх технологій, як хмарне зберігання даних та використання блокчейн, значно підвищують ефективність виробництва, збереження ланцюжків поставок, знижують ризик помилок або шахрайства. У сучасній логістиці замовнику надаються можливості в режимі реального часу відстежувати переміщення його вантажів, що підвищує прозорість перевезень. Автоматизація та роботизація у складській логістиці призвели до появи повністю автоматизованих складів, а застосування безпілотних апаратів у логістиці значно підвищує ефективність роботи підприємств і знижує витрати. За даними експертів, впровадження новітніх технологій дозволяє знизити витрати на перевезення вантажів на 10-15 % [14].

Безпрецедентна світова економічна криза 2020 року та подальші події визначили наступні довгострокові тренди розвитку світового логістичного ринку:

- ускладнення міжнародних ланцюжків постачання. Нині колишні відпрацьовані схеми міжнародної доставки вантажів перестають бути ефективними. Логістичним операторам доводиться виробляти нові логістичні схеми, які часто складніші, але дозволяють доставити вантаж у прогнозовані терміни. Стабільність поставок стає більш пріоритетною за ціну;

- зміна типу ринку на користь перевізників та зростання ставок. Дефіцит провізних можливостей через брак транспортних засобів і водіїв на тлі зростання попиту на перевезення тягне за собою зростання ставок. Цінову політику визначатиме перевізник;

- подальша контейнеризація ринку логістичних послуг. Попит на контейнерні перевезення зростатиме незважаючи на всі поточні складнощі та високі ставки, особливо до країн із жорсткішими карантинними обмеженнями;

- зниження витрат за рахунок ефективного управління та автоматизації, включаючи цифровізацію процесів, блокчейн, автоматизацію та роботизацію складів та ін.;

- консолідація ринку в руках великих та сильних гравців, здатних запропонувати клієнтам вигідніші умови за рахунок ефекту економії на обсягах. Дрібні та слабкі гравці будуть йти з ринку або будуть поглинені потужними успішнішими компаніями;

- зростання колаборації – об'єднання сервісів і встановлення партнерських відносин у суміжних гравців ринку та навіть конкурентів.

Слід зазначити, що у короткостроковій перспективі ризиками розвитку світового ринку логістичних послуг будуть:

- нестабільність геополітичної ситуації, посилення санкційних заходів США щодо РФ і Китаю та санкції у відповідь;

- ризик нових фінансових потрясінь на тлі найвищого рівня глобального боргу;

- загроза впливу COVID-19 через низький світовий рівень вакцинації населення та розвитку нових штамів вірусу.

Крім того, з урахуванням посилення китайським урядом карантинних заходів відповідно до політики Covid Zero, дефіцит портових потужностей залишається серйозним фактором, що стримує відновлення ланцюжків постачання. Це негативно впливає на доставку вантажів та інші види транспорту, створюючи загальний дефіцит провізних можливостей.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Світовий ринок логістичних послуг розвивається в умовах глобальної економічної кризи, спричиненої спалахом пандемії коронавірусної інфекції COVID-19, що негативно вплинуло як на систему світового господарства в цілому, так і на логістичний ринок зокрема. Найбільш потужними гравцями на світовому ринку логістичних послуг є 3PL-оператори з країн США і Західної Європи, а в розрізі країн світу найбільшими ринками логістичних послуг є Китай, США, Японія та Індія з Німеччиною. Сучасними трендами розвитку світового логістичного ринку є його цифровізація, розвиток аутсорсингових форм логістичного бізнесу, зростання попиту на комплексні логістичні рішення, ускладнення міжнародних ланцюжків постачання, підвищення вартості транспортно-логістичних послуг та ін.

Список використаних джерел

1. Глушенко Т.М. Аналіз розвитку логістичних послуг на сучасному світовому ринку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 6. Ч. 1. С. 169-171.
2. Гринюк Н.А., Спірідонов Д.С. Теоретичні підходи до функціонування міжнародних логістичних систем. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 130-134.
3. Малащук Д.В., Гринчак Н.А. Сучасний стан та особливості розвитку світового ринку логістичних послуг. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2018/34.pdf
4. Компанієць В.В., Полякова О.М., Шраменко О.В. Світові тренди сучасного транспортно-логістичного сервісу. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 70-71. С. 22-32.
5. Шандрівська О.Є., Якимишин Л.Я. Дослідження глобального ринку логістичних послуг: світові тенденції та вплив на Україну. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. *Логістика*. 2018. № 892. С. 212-221.
6. Global 3PL Market Size Estimates. Офіційний сайт компанії Armsrtong&Associates. URL: <https://www.3pllogistics.com/3pl-market-info-resources/3pl-market-information/global-3pl-market-size-estimates/>
7. 2019 third-party logistics study. Офіційний сайт компанії Korn Ferry. URL: <https://www.kornferry.com/content/dam/kornferry/docs/article-migration/2019-3PL-Study.pdf>
8. 2020 third-party logistics study. The State of Logistics Outsourcing. Офіційний сайт компанії Infosys Consulting. URL: <https://www.infosysbpm.com/portland/resources/documents/third-party-logistics-study.pdf>
9. Гринчак Н.А. Статистичне оцінювання національного ринку логістичних послуг : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.10. Київ, 2021. 258 с.
10. Size of the global logistics market in 2020, by region (in billion U.S. dollars). Офіційний сайт статистичного Інтернет-видання «Statista». URL: <https://www.statista.com/statistics/1069868/total-global-logistics-market-size-region/>
11. Данилюк Т., Ющишина Л., Мохнюк А. Логістичний аутсорсинг в системі управління підприємством: доходи та витрати провайдерів. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2019. № 3. С. 55-62.
12. JOC Rankings: COVID-19 powers strong, but uneven, growth in 3PL revenues. Офіційний сайт Інтернет-видання «The Journal of Commerce». URL:

https://www.joc.com/international-logistics/logistics-providers/joc-rankings-covid-19-powers-strong-uneven-growth-3pl-revenues_20210405.html

13. 2021 third-party logistics study. The State of Logistics Outsourcing. Офіційний сайт компанії Infosys Consulting. URL: <https://www.infosysconsultinginsights.com/insights/3pl/>

14. Ринок логістичних послуг України: тренди та можливості. URL: <https://www.tot.com.ua/post/rinok-logistichnih-poslug>

References:

1. Hlushenko, T.M. (2014). Analiz rozvytku lohistrychnykh posluh na suchasnomu svitovomu rynku. [Analysis of the development of logistics services on the modern world market]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, 6, 1, 169-171. (in Ukrainian)

2. Hryniuk, N.A., Spiridonov, D.S. (2021). Teoretychni pidkhody do funktsionuvannia mizhnarodnykh lohistrychnykh system. [Theoretical approaches to the functioning of international logistics systems]. *Ekonomika ta derzhava*, 12, 130-134. (in Ukrainian)

3. Malashchuk, D.V., Hrynychak, N.A. (2018). Suchasnyi stan ta osoblyvosti rozvytku svitovoho rynku lohistrychnykh posluh. [The current state and features of the development of the world market of logistics services]. *Efektivna ekonomika*, 6. Retrieved from: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2018/34.pdf (in Ukrainian)

4. Kompaniists. V.V., Poliakova, O.M., Shramenko, O.V. (2020). Svitovi trendy suchasnoho transportno-lohistrychnoho servisu. [World trends of modern transport and logistics service]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, 70-71, 22-32. (in Ukrainian)

5. Shandrivska, O.Ye., Yakymyshyn, L.Ya. (2018). Doslidzhennia hlobalnoho rynku lohistrychnykh posluh: svitovi tendentsii ta vplyv na Ukrainu. [Study of the global market of logistics services: global trends and impact on Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnikha»*. Lohistyka, 892, 212-221. (in Ukrainian)

6. Global 3PL Market Size Estimates. Ofitsiynyi sait kompanii Armsrtong&Associates. URL: <https://www.3plogistics.com/3pl-market-info-resources/3pl-market-information/global-3pl-market-size-estimates/>

7. 2019 third-party logistics study. Ofitsiynyi sait kompanii Korn Ferry. URL: <https://www.kornferry.com/content/dam/kornferry/docs/article-migration/2019-3PL-Study.pdf>

8. 2020 third-party logistics study. The State of Logistics Outsourcing. Ofitsiynyi sait kompanii Infosys Consulting. URL: <https://www.infosysbpm.com/portland/resources/documents/third-party-logistics-study.pdf>

9. Hrynychak, N.A. (2021). Statistical evaluation of the national market of logistics services : PhD diss. K. (in Ukrainian)

10. Size of the global logistics market in 2020, by region (in billion U.S. dollars). Ofitsiynyi sait statystychnoho Internet-vydannia «Statista». URL: <https://www.statista.com/statistics/1069868/total-global-logistics-market-size-region/>

11. Danyiuk, T., Yushchyshyna, L., Mokhniuk, A. (2019). Lohistrychni outsorsynh v systemi upravlinnia pidpriumstvom: dokhody ta vytraty provaideryv. [Logistics outsourcing in the enterprise management system: income and expenses of providers]. *Ekonomichnyi chasopys Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, 3, 55-62. (in Ukrainian)

12. JOC Rankings: COVID-19 powers strong, but uneven, growth in 3PL revenues. Ofitsiynyi sait Internet-vydannia «The Journal of Commerce». URL: https://www.joc.com/international-logistics/logistics-providers/joc-rankings-covid-19-powers-strong-uneven-growth-3pl-revenues_20210405.html

13. 2021 third-party logistics study. The State of Logistics Outsourcing. Ofitsiynyi sait kompanii Infosys Consulting. URL: <https://www.infosysconsultinginsights.com/insights/3pl/>

14. Rynok lohistrychnykh posluh Ukrainy: trendy ta mozhyvosti. URL: <https://www.tot.com.ua/post/rinok-logistichnih-poslug>

Goal. To study the current state and development trends of the world market of logistics services, to analyze the indicators of expenses for logistics services and income of 3PL-operators in terms of regions and individual countries of the world, to study the state of the logistics services market of regions and countries that demonstrate the highest indicators of expenses for logistics. Identify risks, long-term trends and short-term prospects for the development of the world market of logistics services.

Method. To study the world market of logistics services, the following methods were used: tabular, grouping, and comparative analysis.

The results. The work examines the state of the world market of logistics services. The factors that significantly affect the quality of functioning of the global logistics market are highlighted, including the intensive transfer of production from Western Europe and the USA to the countries of Southeast Asia and the pandemic of the COVID-19 coronavirus infection.

It was noted that Western sources, analyzing the trends and indicators of the development of the world market of logistics services, mainly focus on the performance indicators of 3PL operators (3PL providers), which provide a complex of logistics services, which includes delivery, storage, inventory management, order picking and delivery end consumers.

The geographical structure of the world market of logistics services was analyzed in terms of the activity of 3PL companies by country of the world based on the country's GDP, logistics costs in the amount and percentage, and the amount of profit of 3PL operators. Based on the analysis of the dynamics of the profit indicators of 3PL operators by region of the world, it was established that they increased in the industrially developed regions of the world (with the exception of Europe), and decreased in the regions where the developing countries and the least developed countries are located. An analysis of the Top 10 most powerful companies-3PL-operators by revenue showed that 5 out of 10 are located in the USA, and 4 - in Europe. It has been established that the most powerful 3PL-providers operate and receive the greatest profits in regions and countries of the world with a large population and a developed industrial and production base (USA, China, Germany, Japan, etc.). Separate indicators of the structure of companies' expenses for logistics operations were considered and the tendency for companies to transfer logistics operations to outsourcing and delegation to 3PL-providers was revealed. A number of long-term trends in the development of the world logistics market have been identified, such as digitization, the development of outsourcing forms of logistics business, the growth of demand for complex logistics solutions, the complication of international supply chains, the increase in the cost of transport and logistics services, etc.

The risks of the development of the world market of logistics services in the short term are named.

Scientific novelty. The features of the modern world market of logistics services are established.

Practical significance. Identified long-term trends in the development of the global logistics market will help avoid risks in the short term.

Keywords: world market of logistics services, 3PL operators, logistics costs, logistics services, prospects of the global logistics market.

Стаття рекомендована до друку доктором економічних наук,
професором ВТЕІ ДТЕУ Шварко В.
Стаття надійшла в редакцію 23.01.2023 р.